

Les 12. Wees zuinig op de liefde – zevende gebod

Introductie

Doel van deze les:

- Jongeren leren wat het betekent dat God hen geschapen heeft als man of vrouw.
- Ze weten dat God seksualiteit, verliefdheid en alles erom heen mooi heeft gemaakt.
- Jongeren leren dat God dit gebod heeft gegeven ter bescherming van hen zelf, omdat er door de zonde veel fout gaat.

Lijn van de les:

God geeft liefde en seks om van te genieten in alle veiligheid. Hij heeft het huwelijk ingesteld als een verbond waarin mensen kunnen groeien naar elkaar en naar God. Daarom moet je zuinig zijn op jezelf en op je lichaam. Je mag geen overspel plegen. Want zo heeft God de liefde niet bedoeld.

Lesonderdelen

Vooraf

Hoe ver zijn jouw catechisanten?

Deze les is geschreven voor catechisanten van een jaar of 14. Daar is bewust voor gekozen. Dit is het moment dat jongeren seksueel een beetje wakker worden. Dit is dus ook het moment dat het belangrijk is om met ze door te praten over Gods normen, Gods bedoeling met hun lichaam.

Het kan zijn dat er in jouw groep ook jongere kinderen zitten. Of dat de jongeren in jouw groep nog helemaal niet met verliefdheid of seks bezig zijn. Dat kan. Het kan ook dat je meiden van 14 hebt die al heel wat ervaring hebben; misschien hun eerste keer geslachtsgemeenschap al gehad hebben (kijk maar naar de landelijke cijfers). Maar ook al zijn jouw jongeren er misschien nog niet zo mee bezig, zie deze les dan als een voorbereiding en sla het niet over. Voorbereiding is hard nodig in onze maatschappij; wees daar niet te idealistisch in.

Gescheiden ouders

Voor tieners van wie de ouders gescheiden zijn, kan deze les vragen oproepen. Geef hier ruimte voor en geef hen erkenning dat dit heel moeilijk is!

Homoseksuelen en transgenders

De les behandelt het 7e gebod. Dit is breed toepasbaar. Het zou kunnen dat er vragen zijn over homoseksualiteit of over transgenders. In de les wordt hier niet op in gegaan. Maar als het onderwerp leeft in de groep, is het wel goed om hierover door te praten. Daarom worden aan het eind van de handleiding extra informatie gegeven voor een gesprek over deze moeilijke onderwerpen.

Vorige les

In de vorige les hebben de catechisanten drie keer een voornemen opgeschreven (bij het 6^e, 8^e en 9^e gebod). Kom daarop terug en vraag, voor je deze les begint, hoe het daarmee gegaan is.

God heeft jou gemaakt, p.83

Doel: Jongeren beginnen worden zich ervan bewust dat ze door God als jongen of meisje geschapen zijn. Ze denken na over verschillen die er zijn tussen jongens en meisjes.

Gesprek, p.83

Seksualiteit begint bij de geboorte van een kindje. Jouw geslacht, de mate waarin je geknuffeld bent, de veiligheid en lichamelijke warmte die je toen gevoeld hebt, zijn belangrijk voor je seksuele ontwikkeling. Begin daarom deze les met een kort gesprekje over deze eerste levensfase.

Opdracht, p.83

Praat over algemene verschillen tussen jongens en meiden. Herkennen de jongeren deze verschillen ook in hun eigen groep? Noem als catecheet eventueel wat grappige verschillen in je groep.

God heeft liefde en seks gemaakt, p.84

Doel: De jongeren weten dat God de bedenker is van liefde en seks.

Opdracht, p.84

Laat de jongeren nadenken over de uitspraken van Lisa, Jeffrey en Sam en hun reactie opschrijven. Er kan in de groep over doorgepraat worden, maar dit hoeft niet perse. Het onderwerp komt later nog terug.

Het zevende gebod: wees zuinig op de liefde, p. 85

Doel: Jongeren weten dat het doel van het zevende gebod is dat God seks heeft gegeven om in alle veiligheid van te genieten.

Opdracht, p.85

- Echtbreuk: één van de (of beide) huwelijkspartners is niet trouw aan de ander.
Echtscheiding: het huwelijk wordt ontbonden.
- Deze zin is belangrijk in de lijn van de les. Je mag van seksualiteit genieten, omdat God het daarvoor gegeven heeft!
- De vraag is of een vrije seksuele moraal (zoals op tv vaak als normaal gepromoot wordt) je helpt om te genieten van seks of juist niet.

Gesprek, p.85

Naast Gods mooie bedoeling met seks, zien we een heleboel misgaan. Ontrouw, misbruik, echtscheiding, seksverslaving, prostitutie, porno, enz. Het is goed om dit open te benoemen. Als de tieners in hun eigen leven geconfronteerd zijn met de negatieve kant van seks, neem dan de tijd voor een gesprek hierover en neem hen serieus in hun pijn.

Gods bedoeling met liefde en seks, p.86

Doel: De jongeren weten dat liefde tussen man en vrouw te vergelijken is met liefde tussen God en ons. Ze begrijpen dat Gods regels bedoeld zijn om ons te beschermen.

Opdracht***, p.86

De vergelijking is pittig en vraagt wel wat abstract denkvermogen, maar voor tieners die het begrijpen is het wel inzichtgevend. Gods liefde voor ons, zijn trouw en het verbond zijn een voorbeeld voor de liefde tussen man en vrouw: die moet ook exclusief zijn, ingekaderd in een verbond en gekenmerkt door liefde en trouw.

Bijbelstudie, p.86

De straf die er op overspel stond was steniging. Jezus zegt niet dat ze die straf niet moeten uitvoeren. Hij zegt alleen dat ze dat mogen doen, als ze zelf zonder zonde zijn.

Daarvan kunnen wij leren dat het vaak makkelijk is om over bepaalde zonden te oordelen, als een tienermeisje zwanger raakt bijvoorbeeld. Maar de zonden die wij zelf doen, zijn misschien minder zichtbaar, maar niet minder erg. God kijkt naar ons hart en niet alleen naar de daden. Er is vergeving, ook voor zonden op het seksuele vlak.

Bijbelstudie***, p.87

De bedoeling van ons lichaam is dat we God ermee eren. Ons lichaam moet zo heilig zijn, dat de heilige Geest erin kan wonen.

Gods bedoeling met het huwelijk, p. 87

Doel: Jongeren weten dat God het huwelijk gegeven heeft om elkaar trouw te blijven in mooie en moeilijke tijden. Ze weten dat er bij God altijd nieuwe kansen zijn om verder te gaan, ook al zijn ouders gescheiden.

Multimediatip

[40 Dagen zonder seks](#)

Wat vind je van hoe Jesaja over seks praat? Is dat een goeie manier om met seks om te gaan?

Gesprek, p.87

- Er zijn ook onder christenen veel echtscheidingen. De kans is groot dat je een kind van gescheiden ouders in de groep hebt. Voor die kinderen is meestal wel duidelijk dat scheiden niet fijn is; dat het fijner is als je ouders in goede harmonie bij elkaar blijven. Het is natuurlijk wel moeilijk voor jongeren om dan te lezen dat Jezus echtscheiding niet goed vindt. Je komt hier een stuk gebrokenheid tegen; benoem dat maar. Dat er veel normen van God in de bijbel staan, die voor mensen niet altijd haalbaar zijn. En dat dit pijnlijk is. Voor de mensen om wie het gaat, voor de kinderen en voor God.
- Het is voor tieners belangrijk dat ze niet zichzelf verantwoordelijk houden of de schuld geven. Hun ouders hebben de keus gemaakt om te scheiden en zij kunnen zich daar alleen maar bij neer leggen en er samen met hun ouders het beste van maken.

Gods bedoeling met jou, p. 88

Doel: Jongeren leren dat zij zuinig moeten zijn op hun lichaam.

Benodigheden: rode en groene kaartjes.

Opdracht, p.88

Leg het voorbeeld van de sportauto en de bloem voor jongens en meiden uit. Laat hen reageren op deze voorbeelden.

Behandel daarna de stellingen met de rode en groene kaartjes en laat de jongeren reageren.

Extra informatie – om het gesprek over homoseksualiteit aan te gaan

Dit is een onderwerp dat niet in de les aan de orde kwam, maar wel van belang is. Want het is niet ondenkbaar, dat er in jouw groep een jongere is die homofiel geaard is. Wat moet je, als je merkt dat je een andere gerichtheid hebt? Je hoort van alle kanten dat je jezelf moet aanvaarden zoals je bent. Maar wat moet je dan met Bijbelteksten als Genesis 19, Leviticus 18:22 en 20:13, Romeinen 1:26 en 27? En misschien nog belangrijker: God scheidt de mens als een man en een vrouw die op elkaar gericht zijn. Hij schiep hen als elkaar aanvullend en complementair.

Nu is het goed te bedenken, dat homofilie in de Bijbel uitsluitend ter sprake komt in passages die een algehele decadentie beschrijven, zoals Genesis 19 en Romeinen 1.

Als de profeet Ezechiël over Sodom schrijft, dan zegt hij in hoofdstuk 16:49: 'Zie, dit was de ongerechtigheid van uw zuster Sodom: In trots, overdaad en zorgeloze rust leefde zij met haar dochters zonder de ellendige en de arme te ondersteunen.' Over homofilie rept de profeet hier met geen woord! Dat was er wel, maar het was ingebed in een algehele verwording. Dáárom is Sodom geoordeeld, niet om de homofilie op zich. Als het om de daar voorkomende homofilie op zichzelf was geweest, blijft het vreemd dat Lot gespaard werd, want zijn voorstel om zijn dochters ter beschikking te stellen (Gen. 19:8) was zondermeer verbijsterend.

Hetzelfde geldt voor de passage in Romeinen 1:27: 'Eveneens hebben de mannen de natuurlijke omgang met de vrouw opgegeven, en zijn in wellust voor elkander ontbrand, als mannen met mannen schandelijkerheid bedrijvende...' Ook daar schildert Paulus de algehele verwordenheid van de Romeinse cultuur van zijn dagen. De mensen deden 'het' met alles en iedereen, één grote chaos. Een cultuur die in verschillende opzichten sterk doet denken aan onze cultuur!

De moeilijkheid is dat er óók mannen zijn, die de natuurlijke omgang met de vrouwen niet hebben 'opgegeven' (als decadente keuze) maar door hun seksuele anders-zijn altijd al gericht waren op de omgang met mensen van het eigen geslacht. Zoals er ook vrouwen zijn, die liefde voor mensen van het eigen geslacht koesteren. Zij herkennen zichzelf niet in de beschrijving van Romeinen 1. Dat is voor hun gevoel een heel andere categorie: ontaarde mensen. Zij zelf worstelen met hun gevoelens, en met de vraag een begaanbare levensweg te vinden voor het aangezicht van God.

En de vraag is of we ook de mensen met een homofiele geaardheid een plek binnen de kerk willen gunnen, waar ze zich veilig weten en kunnen groeien in hun leven met God. Net zoals die andere kinderen van God...

Je zou in een gesprek het laatste misschien aan de orde kunnen stellen, of het in het midden van de groep kunnen leggen. Wellicht scheidt dat ook een sfeer waardoor jongeren misschien in een één-op-één gesprek met jou iets

Extra informatie – om het gesprek aan te gaan over transgenders

Ook dit is een onderwerp dat niet in de les aan de orde kwam. Het is een onderwerp waar de laatste tijd, ook in TV-programma's, veel aandacht aan wordt geschonken. Populair gezegd gaat het bij transgenders of transseksuelen om mensen die sterk het gevoel hebben in het verkeerde lichaam te zitten. Hij of zij voelt zich gevangene van zijn of haar eigen lichaam. Het hoort niet bij hem of haar. (Dat is dus wat anders dan dat je jezelf lelijk vindt...)

Je moet bij dit onderwerp niet allereerst aan een seksueel probleem denken, maar aan wat genoemd wordt een identiteitsprobleem. (In de Engelse taal wordt hiervoor het woord 'gender' gebruikt.) Je hebt namelijk niet alleen moeite met je seksualiteit, je lichaam, maar met heel je 'zijn'. Je voelt je vrouw, terwijl je een mannenlichaam hebt of omgekeerd. Je zou als man dus liever een vrouwenlijf hebben en als vrouw een mannenlijf. Dat wordt ook wel genderdystrofie genoemd. Iemand met genderdystrofie voelt zich buitengewoon ontevreden (dysfoor) met zijn rol en gedrag, die hij op basis van zijn biologische geslacht zou moeten vervullen.

In theorie zijn er voor de transgender twee mogelijkheden: aanpassing van de geest aan het lichaam of aanpassing van het lichaam aan de geest. In het eerste geval kun je dan als 'behandelingsvorm' denken aan psychotherapie, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat dit over het algemeen niet zo veel oplevert. In het tweede geval kun je denken aan een ingewikkelde en ingrijpende geslachtsaanpassende operatie. In Nederland vinden dergelijke operaties plaats na het nodige psychologische vooronderzoek. Ook worden alle effecten en risico's van zo'n operatie uitvoerig besproken. Op internet valt hierover de nodige info te vinden. Een dergelijk traject stuit vaak op veel moeite en onbegrip in de directe omgeving. Om allerlei redenen wordt je ook na zo'n operatie nooit helemaal man of vrouw, zoals je zou willen. Wél helpt het deze mensen om zich niet meer een vreemde in hun eigen lichaam te voelen.

Maar: kan wat technisch mag? Een lastige vraag is hoe je als gelovige over een geslachtsaanpassende operatie in het licht van de Bijbel kunt denken. Duidelijk is dat de Bijbel niet als een soort 'receptenboek' gebruikt kan worden. Er worden geen pasklare antwoorden op dit dilemma gegeven.

Er zijn christenen die zeggen, dat je wel aan de 'geest' mag sleutelen, maar niet aan het 'lichaam'. Dat is nog maar de vraag, want dan is het net of het één belangrijker is dan het andere.

De eerlijkheid gebiedt te zeggen, dat er door de zondeval veel kapot is gegaan. Ook kennelijk zó dat een mens heel fundamenteel het gevoel kan hebben in een verkeerd lichaam te zijn terechtgekomen. Dat is ontzettend akelig. Probeer je maar eens voor te stellen wat het is om zelf van geslacht te veranderen. Je bent jongen en je wordt een meisje of omgekeerd. Zo ingrijpend als dat is om voor te stellen, des te ingrijpender is het om het daadwerkelijk zo te ervaren.

Wat ben je dan geholpen bij mensen die je niet veroordelen, maar naast je staan! Die proberen mee te denken en elkaar dragen in het gebed. In het besef dat God ons aanvaardt! Probeer dit ook in het gesprek met de catechisanten aan te reiken. Niet veroordelen, maar meeleven. Iemand niet afschrijven, maar voor diegene bidden.